

Ese de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o cola intraga, candu numai diumetate, adica dupa momentul impreguraciloru.

Pretiala de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " " "
" patrariu	2 " " "
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " " "
" patrariu " "	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune: **Josefstadt, Lange-gasse Nr. 43**, unde suntu a se adresá si corespundintiele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditur'a cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului cate 30cr. pentru una data, se antecipa.

Viena 5/17 augustu 1867.

Lucrarile deputatiuniloru sunt obiectulu curiositatei comune, si totusi nemica nu s'a stracoratu inca in publicu despre aceste lucrari. Cumca ar fi naintatu multu, nu se afirma neci din partea oficiosa, si faimele mai noue in locu d'a ni aduce veri o bucuria anuncia ca deputatiunile au de cugetu a-si amená sediintiele pre catva timpu.

Intr'aceea din partea clericala se mai continua lupt'a prin d'arie contra senatului imperiale actualu. Daca s'ar implini dorinti'a acestoru omeni, s'ar disolve nu numai senatulu ei si dietele provinciiloru slavo-germane. E invederatu ca aci clericali luca pe mór'a partitei federalistice pana la unu puntu, totusi partit'a natiunala ceha s'a retienutu d'a se pronuncia, si vocile ce aparura ici colé in numele cehiloru, capii de partita le demintira. —

Mane sosese la Salzburg Imperatulu Napoleone cu sot'a sa si — faim'a pretinde — cu miculu principe Napoleone. Scirile din Salzburg aréta si pana acum unu numeru mare de straini si demnitari cari acurgu acolo. Pentru noi aci e de interesu partea politica a visitei ce famili'a domnitore de Franci'a face familiei imperatesci de Austria. Cumca va fi o simpla visita de condurere, se crede pre di ce merge totu mai putienu, parte pentru ca vor conveni si barbati de statu de ambele parti, parte pentru ca acésta visita nu va fi scurta, va tiené pana la 22 l. c.

Nu suferé indoiéla ca Austri'a are mare lipsa de pace. Acést'a inse nu va se dica cumca pacea e garantata, caci o potu turbura eveniminte esterne. Daca Austri'a va gasi cu cale incheierea veri unei aliantie, ea va trebui se considere si lipsa de pace si evenimintele esterne, — in fati'a acestoru doue consideratiuni, ea nu póte voi de catu o aliantia defensiva.

Dar in timpulu nostru monarchii si-facu visite mai dese de catu ca tote acestea se póta avé urmari politice. Daca pentru fie-care visita a suveraniloru de estimpu s'ar face cate o coniectara politica, rezultatulu ar fi absurditate.

De aceea, precum existe possibilitatea unei aliantie la Salzburg, tocma a astu suntemu aplecati a crede ca evinimentulu póte trece fora a lasá in urma si veri unu actu de statu.

Ni aducemu a minte de Gastein, de visit'a regelui prusescu. Maiestatea Sa prusésca veni a imbratisia pre Imperatulu Austriei. De ambele parti se trimisera Europei declaratiuni ca asta imbratisiare e garantia pentru pacea ei. In fati'a urmatore veduramu: Königgrätz.

Ministeriulu din Romani'a, precum sciintiéza telegramele den Bucuresci, a datu demissiunea in corpore, éra vari'a Sa Domnulu a primit'o. Caus'a acestei demissiuni nu ni-e cunoscuta. Diatele ce ni sosira pana acum din Romani'a nu lasa a presupune veri o crisa mi-

nisteriala. Combinatiunile foiloru straine sunt esageratóre si voitórie de reu.

De li-am crede, ar ajunge reclamatunile consuliloru pentru ca se se schimbé ministeriulu. Dar Romani'a, suntemu securi, nu asié si-precepe nedependinti'a, si acele foi adese s'au vedintu constrinse a se dá de mintiuna.

Politica noua.

(C) Erá in anulu 1860 pre tempulu senatului imperiale inmultitu, candu sentiementele si dorintiele natiunali manifestate in scotosii ani 1848 si 1849 éra apoi nadasite de absolutismulu lui Bach, — de nou si-radicara vócea loru cu demnitate in acea nalta corporatiune. Parintele episcopu, acum metropolitu Esc. Sa br. Siaguna, Ittea Sa D. Andrea Mocioni, episcopulu Strossmayer, unulu dupa altulu se sciá exprime catu se ni faca inim'a a saltá de bucuria.

Pre atunci vedeamu cate pre unu romanu betranu dandu semne diferite ca se precepemu ca mintea, lui nu póte cuprinde bine caus'a natiunalitatei. Sum romanu bunu ca veri care dintre voi — ni dicea — dar conatiunali mei candu si-au sacrificatu atat'a sange in resmelitia pentru natiunalitate, n'au avutu deplina cunoscintia a cercustantiiloru. Programulu li e stravanu, cauta numai: toti romanii din Austri'a se fimu unu corpu politicu, Imperatulu se-si iee unu titlu romanescu. Daca noi suntemu o natiune mica si slaba, daca io (erá nobilu) sum membru alu santei corone alui Stefanu si apoi . . .

Se intielege de sine ca éra raru cate unu asemene betranu. Neci si-dedeá ni-mene trud'a se-lu capacite, parte pentru ca sciamu pre bine ca daca betranulu a permisu timpulu se tréca preste elu fora a naintá cu timpulu, apoi neci ca-i va mai mení timpulu veri o rola, dar parte pentru ca ori cum l'ar fi dascalitucineva, i-ar fi trebuit lungu timp, sub alu caruia decursu betranulu s'ar fi aperatu adese imputandu ca oulu scie mai multu de catu gain'a. Si traimu in tier'a unde asemene complimentenu producu placere.

Senguru meditamu despre parerile betranului, cum se póte ca elu se nupre- cépa programulu natiunei sale, de ce ne numesce slabi pentru ajungerea scopulu ce-lu dorimu, daca suntemu natiune mica nu ceremu cuceriri ci numai dreptulu existintiei sel. Splicatiunea mi-o faceamu ca betranulu acelu onoratu a vedintu natiunea sa apesata, calcata pe grumadi si sarutandu piciorulu ce a calcat'o. Acestea le-a vedintu si au facutu impresiune a supra lui, de aceea ne numesce slabi, elu a trecut cu vederea dovedile ce s'au datu despre viétiá, mai crede inca si astadi ca sórtea nóstra este a platí si a suferi, — cu alte cuvinte: lu tieneamu de omulu vechiu care e suprinsu de putetiunea in care au ajunsu si nu se scie orientá.

In acésta splicatiune me intaria si unu casu basatu pre multa psicología, ce mi l'a spusu unu compatriotu si care a-

dese mi l'am repetitu. Si anecdotele sunt instructive, deci se spunemu casulu: Este sciutu ca pre timpulu lui Bach intre multimea de oficiali nemti respanditi printiera, erau totu felulu de omeni. Asié s'au intemplatu la unu oficiu cati-va oficiali cari mai nainte fusesera kelneri (servitori, baieti de birtu. Altu terminu n'am gasitu neci in lessicóne de preste Carpati, neci nu cunoscu, bagu de séma nu existe pentru ca romanii nu se pre aplica). Se ducu acesti oficiali intr'o cafenea, se punu in jurulu unei mese. In aceea-si cafenea intra unu omu din tier'a nóstra, si dorindu se capete de mancatu, bate ceva pre tare pe mésa si striga éra cam pre tare: kelner! — Ce se vedi, oficialii tresaru la strigare, delocu sunt in picioré, si numai noroculu i-a pazitu se nu li iésa din gura: ce poruncesci dle! — Asié se indatinasera a tresari, audiendu: Kellner, si in fug'a mare uitasera ca acum sunt oficiali.

Asié éra si betranulu de care atinseramu. Elu traia in convingerea ca la prim'a strigare natiunea nóstra va trebui se tresara, se-si uite demnitatea si consciinti'a natiunala ce si-a castigat'o, si se plece a imbiá: ce poruncesci dle, poftimu éca grumadii!

Acelu betranu éra de scusatú pentru ca éra patitu pana la preocupare si in orizontele preceperei sale facuse destulu pentru natiunalitate. Téma éra nu poteamu avé de elu, caci nu se gasiau inca doi soti ca asié trei insi se faca unu colegiu. De alta parte avea si inim'a necorupta ca vedindu pre altii esprimendu mai bine natiunalitatea, elu ale sale le dá de o lature.

De aceea mi aduceamu purure cu placere a minte de betranulu, si rideamu de politic'a lui ce noi o numiseramu *politica kelnerésca*, de la casulu kelneriloru deveniti oficiali.

Ei bine, daca aceea a fostu politica kelnerésca, cum se va numi dloru cari (vedi corespundinti'a din Logosiu) propunu petitiune din partea comitatului in caus'a limbei romane, uitandu ca astadi comitatulu si-are viéti'a constitutiunala casí in 1861 candu insusi in virtutea autonomiei sale decretá statutulu seu?

Totu ca d. Hatieganu care propusese cu argumente sanetóse decretarea limbei la Logosiu, patira — precum ni spune „Pesti Napló“ — dd. Buteanu si Medanu in Cetatea de piétra. Neci acolo comitetulu districtuale nu-i trebuiesce limb'a romana. Cum se numimu politic'a acestui comitetu si cum a dloru din Logosiu? Aceptamu se vedemu ce numire i se va dá din diferite locuri.

Noi si pana atunci, politic'a acelor barbati romani, cari trasaru la graiulu strainului in catu si-uita demnitatea si interesulu natiunale, a barbatiloru cari nu-si potu dá socóta de credinti'a lor, — o vomu numi politica kelnerésca. Fiindu ca acésta partita politica se ivesce si la noi, deci cauta se-i damu unu terminu óre care candu vomu vorbi de ea, si vomu pastrá terminulu atinsu pana se va gasi altulu mai bunu.

Necesitatea participarei mireniloru in afacerile bisericesci.

(S.) In articulu intitulatu: „Afaceri bisericesci“, publicatu in cati-va numeri ai Albinei din anulu trecut, desfasurandu pe bas'a s. scripturi si a canóneloru firea afaceriloru bisericesci si precisandu, cari din ele sunt de origine dumnediesca si care de origine omenésca, cutezaram a ne exprime, cari dintre acele afaceri stau numai si numai in competinti'a organeloru ieraticé si la care din ele sunt indreptatiti séu celu putienu nu sunt eschisi a luá parte si credinciosii mireni.

Scopulu nostru, precum marturesce cuprinsulu acelu articu, fu pe catu de curatu pe atat'a si de precugetatu si acelu éra, de una parte a contribuá la lamurirea unei cause devenite de mai nainte la ordinea dilei in biseric'a ortodocsa, éra de alta parte de a medilocé intielegerea si impacarea atatu de nevoinciosa intre ierarchia si poporulu credinciosu, dintre cari cea de antai, precum dovedesco epistol'a din 18/30 augustu 1865 a Escelintiei sale p. Episcopu Eugeniu Haeman catra nobilimea si intieleginti'a ortodocsa din Bucovin'a, merge pre departe intru tenacitate, éra celu din urma intru pretensiunile sale manifestate in mai multe brosiure si acte publice.

Ni vino a crede, ca cuvintele nóstre de pace si de buna intielegere se pierdura ca si *vócea celui ce striga in pustia*, de óra-oc inca si pana asta-di nu vedemu semne de acca apropiare intre p. ierarchu si diecesanii sei din Bucovin'a, carea e de o lipsa neaperata pentru scutirea bisericii ortodocse de perichurile ce o incunijura. Pre Sant'i'a sa si canonistulu pensiu-natu, carele trece de o autoritate canonica in ochii pre sant'fei sale, provocandu-se in epistol'a mentiunata la constitutiunea bisericii romano-catolice si dicendu pre pagin'a 18. *respicatu, ca doctrinele fundamentali si principiile de constitutiune astoru doue*, adica ale bisericii orientali si occidentali, *afara de cunoscutele diferentie, sunt totu acele-si*, stau mortisiu pentru eschiderea credinciosiloru mireni de la veri ce afaceri bisericesci in biseric'a ortodocsa dupa analogia din biseric'a romano-catolica, unde de la conciliulu tridentinu inóce mireni inca nu particepeza la tratarea afaceriloru bisericesci, fie aceste si de origine omenésca; dara, ca asta analogia nu li va servi lungu tempu de radimu, se potu convinge din misicamintele referitive ale credinciosiloru apuseni si din scrisórea ministrului de culte alu Ungariei catra arhiepiscopii romano-catolici de acolo, tiparita in jurnalulu de Viena „Pres'a nóa“ 13. augustu 1867. unde cetimu urmatóriele:

„Idók Tanuja“ din Pesta 11. augustu publica o scrisóre oumpentória a ministrului de culte br. Eötvös catra primatele si arhiepiscopii din Agria si Calocia, carea descopere parerile liberali ale acestui ministru in privinti'a autonomiei bisericii catolice din Ungaria si carea de curi'a romana va fi in totu casulu privita cu ochi veninosi. Inse la acésta scrisóre dede o petitiune a ablegatiloru catolici din Transilvani'a, cari se róga, ca br. Eötvös se puna cuventu la Maestatea sa pentru restaurarea influintiei legali de mai nainte a mireniloru in afacerile bisericee cat. din Transilvania. Ministrulu de culte aflá pretensiunea acést'a a petentiloru cu privire la legile induse, deplinu indreptatita; dara fiindu de doritu, ca in tierile mai nainte separate éra acum unite se fie acele-si norme legali, recomanda br. Eötvös, ca, afara de cauzele dogmatice, se se concéda si in Ungari'a mireniloru o influintia corespunditórie in afacerile bisericesci si scolare.

Dupa premierea acestor'a vorbesce ministrulu despre starea bisericii catolice din Ungari'a in genere, si dice: Ca se fie ascurata influinti'a bisericee nóstre, are lipsa numai de libertate, si de óra-oc articulu de lege 20. din anulu 1848. carele pronuncia egalitatea confesiuniloru, nu póte avé altu intielesu in patri'a nóstra, de catu acelu, ca bi-

seric'a cat. se capete acea mesura de autonomia care o au bisericile evanghelice din tíera; asiá dara cugetu eu, cá acea lege nu numai cá nu e periculósá pentru interesele bisericeii cat., ci cá e unic'a favóre, pre carea o pôte pretinde biseric'a de la statu. Inse ca libertatea acést'a, pentru carea se incórdá catolicii mai zolosi in Francia si in tóte statele constitutiunali din Europ'a, se fie fructifera pentru biseric'a nóstra, ca ea se nu stea numai pe chartía, ci se asecuré in fapta interesele bisericeii — e de lipsa, ca libertatea ast'a se fie asecurata in contra vericarui atacu si ast'a e numai atunci cu potintia, daca nu va fi speptata de unu privilegiu datu stárii preutiesci, ci de unu dreptu comunu alu cetatieniloru catolicii din tíera.

De óra-ce biseric'a nóstra, fiindu dotata cu posesiuni mari, pretinde mai putienc oferte, de la credinciosi; de óra-ce credinciosii nu au influintia asupra administratiunei averiloru bisericesci; de óra-ce scóí'a, carea la tóte cele lalte confesiuni o afacere cumpenitóric, carea lu léga pre fie-care parinte de familia de biseric'a sa, e privata la noi ca o proprietate a clerului, asupra careia parintiloru celoru mai multu interesati pentru creşcere, nu e concesa neci o influintia — pôte se ne cuprinda mirarea, daca catolicii afacerile acele in cari n'au neci o influintia, le privescu cu indiferentismu de obiepte, care neci nu s'ar atinge de ei? —

Nimene din cei ce contempla cu atentiu-ne starea lucrurilor in Europ'a nu pôte tiene de asecurata pacea, ce o posedemu; si de óra-ce in tempulu nostru neci o micşare politica nu pôte lasá neatinsa biseric'a, mai vertosu in o tíera, unde ast'a biserica are influintia politica si posesiuni mari, asiá dara o ascépta pre biserica si in patri'a nóstra mai tempuriu ori mai tardiu lupte, in fati'a caror'a va poté ea stá numai atunci in pusetiunea sa, daca va poté contá pe unu spriginu incuragiatu din partea tuturor credinciosiloru sei si daca acestia in autonomia, in averile si in influintia bisericeii nóstre vor privi si propri'a libertate, avere si influintia.

Constatandu dupa acestea ministrulu, cá neci averile bisericesci neci creşcerea poporului nu potu se fie unu monopolu alu clerului, incheia epistol'a sa cu aceste cuvinte: Convingerea mea este, cá o influintia a mireniloru catolicii in afacerile bisericesci, pre carea o dorescu si o pretindu cei mai zelosi catolicii si o parte mare a clerului inferioru, nu pôte se fie mai lungu amenata, ma recunoscerea acestei influintie e degiá neamenavara si pentru acea incheiu scrisórea mea cu pofitrea, ca Escelint'a Vóstra dupa consultare cu cei lalti capi ai bisericeii nóstre, se me insciintati despre otararile Vóstre."

Asiá a scrisu ministrulu de culte din Pest'a. Noi trebuc se marturimu, cá unu ministru — carele e totu odata si fiu alu bisericeii apusene, n'au potutu mai bine se cugete si se se respice in folosul bine întielesu alu bisericeii sale. Aplicatiunea pe terenulu bisericeii ortodoxe din staturile Austriei e fórte usióra si de óra-ce biseric'a ortodoxa nu se bucura de o-

nórea, de a avé pre unulu din fíii sei in consiliulu corónei imperiali, carele ar vorbi cu asemene convingere si sinceritate catra ierarhii nostri, cugetám, cá e tempulu a reflectá la sórtea venitória a s. nóstre biserici si, mai lasandu din tenacitatea de pana acumi, a pune in lucrare acele modalitati, prin cari se atraga mirenimia credinciósa la sine si conlucrandu impreuna a asecerá venituriulu bisericeii in fati'a veri carui viforu ce s'ar radicá!

Buda-Pesta in 11 aug. n.

(g) Fiindu cá sum onoratu cu chiamarea d'a Vi sorie de aici pre catu tempu este absente corespundintele DVóstre (z), facu inceputulu cu infruntarea si respingerea unoru barfele indreptate contra aceluia.

Avemu, precum e pré bine cunoscutu, dóue foi publicistice, cari de multu tempu nici o data nu se intalnescu si nu-si dau man'a, de catu dacá e vorb'a d'a atacá óresi-cumva pre „Albina“ séu pe vre unu corespundinte alu ei. In dilele trecute aceste foi ambele adusera scirea, cumca la santulu parinte pap'a in Roma nu s'a facutu din partea regimului ungurescu neci unu pasu pentru a dá Esc. Sale venerabilulu nostru metropolitulu din Blasiu unu cooperatiu, care intentiune i-o insinuase regimului ungurescu dlu deputatu Ál. Romanu in cunoscut'a sa intrepelatiune; din acésta scire apoi deduc acele foi, cumca „intrepelatiunea dlui Romanu totusi a avutu asié-dara resultatu practic in mani'a întieptulu corespundinte alu Albinei, care voi cu tóta tari'a se arete nedibac'i'a dlui intrepelante si in contra opiniunei publice (sic!) a detrage din insemnatare intrepelatiunei.“

Cu critic'a „intieptulu corespundinte (z) alu „Albinei“ a mana am se spunu mai antaiu de tóte dibaciloru domni atacatori ai aceluia, cumca acea critica tocm'a din contra a atientitu a *mari* insemnatare acelei intrepelatiuni si a o pune in *adeverata lumina*, despoindu-o de trentiele necuviintiei ce i s'a fostu aninatu pentru a o face *infricosiata*, in locu de — *seriósá*, prin ce inso a devenitu — fiti buni si intrebati pe toti cei fosti de facia, cá — ce impresiune a facutu asupra-le?

Din scirea, cá in Roma nu s'a facutu pasi pentru micşarea metropolitulu din Blasiu de la carma, a deduce cumca asié-dara totusi intrepelatiunea dlui Romanu a avutu resultatu practic, — e o logica si o pretensiune atatu de dibace si cutezata, in catu de astfelu de dibacía si cutezare modestele arguminte a „intieptulu corespundinte alu „Albinei“ trebue se se prefacia in fumú si cétia!

Dar un'a pôte cá nu vor fi sciindu-o dibacii domni, macaru cá unii din ei si-dau aerulu casí cum ar fi informati despre tóte si ar avé inspiratiuni din tóte camerele cele secrete ale cercuriloru oficiali, séu dóra o sciú si ei casí noi, dar li vine la socótela a o trece cu vederea, aceea adeca, cá planulu de cooperatura pentru Esc. Sa din Blasiu — nu s'a plasmuitu in Buda-

Pesta, neci in Clusiu, ci — in Sibiu si Viena, nu ieri-alalta-ieri, ci la 1864 — din partea unoru forfecari politici, pentru spiretulu de nemultiamire, ce incepu a manifestá Esc. Sa fatia cu politic'a destructiva a regimului de atunci; éra acumi — dupa informatiunile ce ni castigaramu, tóta treb'a se se fie cuprinsu *curatu numa 'ntr' atata*, cá unu faptore din Transilvania intr' unu reportu alu seu catra ministeriulu magiaru a amintitu planulu din Viena de la 1864, de care planu apoi ministeriulu luandu notitia, totu o data s'a 'ngrigitu ca elu prin indatinatele canale secrete se resufe acolo, unde s'a presupusu cá se va prinde si va face efectulu doritu!

Altintrelea pentru ca se me precépa cei pricepatori, voi se-mi spunu aci convingerea, cá — portarea cea nátiunale, consecinte si atatu de multu diferitória de Sibiu a Blasiului de comunu, dicu de comunu desí nu chiaru totu deun'a — e *fórte bine venita* contrariloru nostri domnitori; cáci interesulu loru principale e — *sfasiarea nóstra, certe le si ne 'ntieptelegerile nóstre interne*.

A fi noi toti, ou micu cu mare, séu si numai o parte mai insemnata dintre noi de politic'a, spiretulu, conduit'a Escelintiei din Sibiu, sciú pre bine cu totii, cá — *nu e cu potintia*; dar dacá ar fi cu potintia si dacá intr'adeveru am fi asié — spuneti-mi — pentru numele lui Ddieu, ce ar scéi incepe regimule, unele dupa altele cu noi?! Pro catu sciú eu, adi Esc. Sa din Sibiu n'are de catu unu *unicu* atare afiliatu din intieligint'a mai nalta, si biertulu ministeriu magiaru e perplésu, cá — ce va se incépa cu elu. Dar apoi sub ce pretestu, cu ce cuventu ne-ar pune sub curatel'a si control'a rasci sale, ni-ar pune contra candidat in tóte cercurile de alegere si ne-ar eschide din tóte posturile mai nalte?! Intipuiti-ve acumi d'alta parte fatalitatile regimului, dacá romanii toti cu totii ar stá in taber'a Blasiului!!! Deci se credeti, cá si acestui de fatia regimiu, ca ori carui altui contrariu nátiunalitátei nóstre — portarea nóstra sfasiata si deferitória nu pôte se fie decatu pré placuta si bine venita; vedemu cu ochii, cá atari dreptiuni diferitóric si sfasietóric se sustienu cu grelo sacrificie de bani, posturi, ranguri si . . .

Prin urmare din parte-mi nu credu, ca ministeriulu magiaru, se fie avutucandu-va seriósulu planu d'a micşá pe metropolitulu Siutiulu pentru direptiunea sa política-nátiunala; nu credu neci pentru aceea, cáci sum informatu catu se pôte de bine, cumca candu i facú mandataruulu ministeriulu magiaru, contele Péchy veduít'a de onóre in Blasiu, in locu se inceree a-lu imblandí si impacá cu Sibiuulu, chiaru din contra cu felu de felu de impartesiri l'a mai intarítatu si instrainatu. Firesce cá Esc. Sa din Blasiu omu onestu din temeli'a inimei, crede cumca tóte acelea cu lapte, cate i s'optí dlui Péchy in urechia!

Dar destulu pentru asta data la acésta tema, de carea la timpulu seu me voi ocupá „ex asse.“ Ca incheiare numai atat'a inca dibaciloru domni atacatori ai corespundintelui

Albinei (z), cá — dacá, si candu densii vor fi in stare a-mi dovedí cu date, cumca intrepelatiunea dlui Romanu a impedeatú vre o mesura decretata séu si numai intentiunata de regimulu magiaru contra Esc. Sale din Blasiu, atunci eu din parte-mi li voi dovedí loru, cá dacá Esc. Sa se infatósia la incoronare in Buda-Pesta, tocmái asié i se punca pe peptu o sténa mare, precum s'a pusu pe peptulu — *antipodiloru sei*.

Dloru! so invetiám, se precepemu politic'a nalta bat'o foculu ei, — nu ca se o urmám, de ce se ne feréscá Ddieu, ci — ca se ne sciú ferí de cursele ei, in necazulu dusimantiloru nostri seculari! —

Din Perdelea (Bucovina)

in 10 august 1867.

(Teatrulu ajuta dezvoltarea nátiunala, deci se infintim unu teatru.)

„Se mergemu la Cernáuți, la teatrulu românesc.“ Aceste cuvinte, intrebuintiate atatu de desu nainte de doi ani, asta-di nu se mai audu. Neci nu-i vine nimenui in minte, a cugetá la teatru. In conversatiunile de tóte dilele audi acumi repetindu-se, in loculu indemnarii de sus cuvintele: „anii au fostu grei si acumi trebuie se ne reculegem.“ Nisuinti'a acést'a nu pôte dice nimene, cá n'ar fi indreptatita; cáci starea materiala decaduta in anii trecuti se cere a fi reparata numai de catu. Cu tóte acestea credemu, cá nóa nu ni se cade se uitám si de teatru. Noi cauta se ni aducemu a minte de schimbarea cea insemnata, ce s'a produsu prin trensulu aici in tíera. Cugetarile si simtiamintele multoru frati de ai nostri sunt acumi cu totulu altfelu, de cum erau nainte de venirea teatrului la Cernáuți. Treb'a ajunsese pana la atata, cá unii nu numai cá uitasera a vorbi românesc, dar si pierdusera chiaru si consciint'a cá sunt Romani. Interesse nátiunale romanesci pentru densii nu existau. Pretensiunea romaniloru d. e. ca in gimnasiulu din Suceva se se propuna obieptele in limb'a romanésca, li erá ce-va cu totulu nepreceptutu; ca prin diregatorii se se intrebuintie limba romanésca in graiu si in scrisu, li erá ce-va mai multu de catu esageratu. Asemene interese li se facu acumi din di in di totu mai familiare. Dacá a potutu se produca teatrulu intr'unu timpu atatu de scurtu nisce rezultate, ce nu li-au atinsu aici mai nainte tóte dechiamatiunile si scrierile barbatiloru nostri, chiaru si ale celoru mai zelosi si luminati: cine ni pôte spune, ce ar produce elu, fiindu permaninte in Cernáuți? Si aici e interesulu celu mare, ce cauta se-lu avemu pentru densulu. Interestulu acestuia nu i se pôte face indestulu in modulu de pan' acumi, vreu se dicu, noi nu vom poté avé in Cernáuți teatru permaninte, pana co medilócele, de a-lu sustiené, ni vor fi totu acele ce le-amu avutu in anii trecuti. Ori si cine pôte precepe adeca pré lesne cá, dacá Cernáuțianii in convingerea loru pentru necesitatea teatrului românescu s'au marginitu si si-au restrinsu trebuintiele de tóte di-

FOISIÓRA.

Paserica.

Mandra paserica,
Alba tenerica,
Tu ce esti venita din plaiuri ceresci,
Crede-me pe mine,
Cá-i pecatu de tino
Numai prin pustiuri ca se cirpesci.
Dumnedieu anume
Te-au trimesu in lume,
Cu a ta frumúsiá se fíi de-ajutoru
Inimeloru care
Gemu in desperare
Suferindu durerea vesniculu doru.
Numai stá 'n gandire,
Lasa cu grabire
Acestu codru negru, tristu si 'ntunecosu,
Unde-a ta cantare
Nici unu eco n'are
Si'n vezduhu se perde fara de folosu.
Primavér'a-i mica
Mandra paserica,
Si me temu cá'n iérna vei suferí greu;
Gratfele tóte
Cine soie, pôte
De n'ar sburá anca de pe chipulu teu.

Dar tu esti menita

Se fíi fericita

Si-ori ce suferintia te va'nconjurá,

Daca 'n lumea mare

La a ta chiamare

Din aceste locuri iute vei sburá.

V. Gheorghianu.

Unei tinere fete.

Alta data-mi pari fetitia
Tu, unu ingerasiu curatu,
Si in alta vreme éra
Chiar unu dracu impeliatu.

Multu mi-am mai stricatu eu capulu
Se-ti gácescu fiint'i'a ta,
Dar pentru astfelu de lucru
E pré slaba mintea mea.

Acú m'am lasatu de ganduri,
De candu sciú cá me iubesci,
Cáci gurit'i'a ta e dulce,
De ori dracu, ori angeru esci.

Matilda Cugler.

„Convorbiri literare.“

Órele de recreatiune

de

Ludovicu Guicciardini.

(vedé nru 85.)

Prevederea lui Scipione Nasica despre statulu romanu.

Judecal'a si prevederea ómeniloru intiepti e de miratu. Diceau unii: acum afacerile Romaniloru sunt asiediate in securitate, de óra-ce Cartaginea e nemicita, si Grecii aruncati in subjugare. Acestor'a intieptulu Scipione Nasica respunde: Acum'a suntemu noi intr'adeveru in mare periclu, pentru cá nu mai avemu inimici séu rivali de temutu si respectatu. — Catu a fostu acésta prevedere de divina, o demonstrara curundu insolintiele, coruptiunile, discordiiele si in fine ruin'a poporului celu neinvinu.

Ómenii precepti trebue se partecipe in administratiunea republicei.

Crispu fiindu intrebatu din ce cauza nu se aplica la administratiunea republicei, respunde: pentru cá dacá io asiú face reu, asiú displacé lui Ddieu, dacá asiú face bine asiú displacé ómeniloru. Dar Sidoniu scolarulu seu întórso acésta sentintia si dise: si pentru aceea trebue se partecipi la administratiune in ori-ce modu, pentru cá dacá vei face bine vei placé lui Ddieu; dacá vei face reu vei placé ómeniloru.

La intrepinderile mari si periculóse trebuesce a grigi mai multu de reesire de catu de intrare.

Regele Franciscu din Francia, primulu cu acestu nume, otarise a intrá in Itali'a cu ar-

mata multa pentru a cuceri ducatul de Milano (ocea ce se intemplá atunci candu apoi Franciscu remase prinsu langa Pavia) deci tiene suatu cá pe unde va trebui se intre in acca provincia. Dupa ce Maestatea Sa cu consiliarii se gatare suatulu, Amarul bufonulu (nebululu de curte) se opuse si disc: Maiestate, acesti intiepti ai Tei mi se paru nebuni. De ce? intrebá regole. Pentru cá ci — adause Amaril — s'au suatutu tempu fórte lungu pe unde aveti si intrati in Itali'a, dar defelu nu s'au ganditu de pe unde aveti se iesiti, deci grigiesce Maiestate se nu remani acolo.

Invidi'a e mai venfósa si mai stricaciósá de catu avariti'a.

Avarulu si invidiosulu au cerutu de la Joie, ca Joie se demande lui Mercuriu se li da loru totu ce vreu. Mercuriu li dise se céra si draga voia cá-i va ascultá dar sub condițiunea cá sotiulu va primí inóitu ceea ce va ceré cel'a laltu. Avarulu (sgaricitulu) parendu-í cá nu se va poté implé, cerú tesauru fórte mare si lu capeta, éra sotiulu dupa condițiune capetu inóitu atat'a. Invidiosulu (plasmuitoriulu) disc contra cerú se i se scóta unu ochiu, pentru cá asié sotiului seu se i se scóta amendoi. La cá bine dise Horatiu: Invidius alterius rebus crescit opimis.

lele pana la minimum, ca se póta impliní abo-
namintele, ce conditiunare reprezentatiunile tea-
trale, — asta încordare nu póte se tréca in
permanentia, forca ca se-i ruinedie pe de alta
parte. De aici ar urmá, cã medilócele de sus-
ticutu teatrulu trebuie se fie de o natura mai
durabila si mai secura, si éta, aici intra, pãre-
mi-se, trebuint'a de unu „fundu teatralu“
pentru Bucovina. Fundatiuni de acestea se afla
mai multe in Austria. Cechii si Serbii si le-au
formatu nu de multu si in restimpuri fórtie
sculte, dara cu unu succesu atatu de insemnatu
in catu capitalurile loru se suie peste sute de
mli. In romani credemu, cã nu s'ar gasi mai
putinu simtienti de gertfire, care se efo-
tuésca astfeliu de fundatiune, si asiã se face
iadestulu uneia din trebuintiele cele cardinali
ale natiunii întrege, adecã trebuintiei, de a se
intari crescundu-i numerulu membriloru con-
scuti, si de a se desvoltã propasindu in sciintia
si arte. Tóta sperantiã a avemu aici in tiera in
nobilitatea si preotimea nóstra si suntemu incre-
dintiati, cã dacia acele dóue stari se voru pe-
trunde de trebuint'a neaperata si neamen-
vera a fundatiunii atinse, noi pana intr'unu
anu ne vomu laudã cu unu capitalulu de la
15.000 pana la 20.000 fl. v. a. Noi avemu in-
tre pretii nostri la vre o 200 de natiunalisti
dehlarati si zelosi. Acestia, oferindu pentru o
causa atatu de mare, cum e teatrulu, numai
cate 100 fl. implinescu insi-si capitalulu de
20.000 fl.; se întielege, cã nobilitatea ar trebui
se-i întreca in oferiro. Astfeliu de întreprin-
dere inse ar fi salutata cu bucuria, si den alte
parti; den colo de Carpati, — Transilvaniã,
Banatu, Ungariã, din cõce de Carpati, — Be-
sarabiã, Romaniã chiar si Macedoniã pentre-
cutu ni-ar veni intr'ajutoriu; cãci ast'a o pre-
tinde si solidaritatea romana.

Logosiu 25 iuniu 1867.

*(A cadutu caus'a limbei romane in
comitatulu Carasiului.)* Astadi s'a luat
caus'a limbei romane in congregatiune. Hatie-
ganu a sustienutu validitatea statulu de limba
adusu in 1861 si a cerutu reactivarea lui. Asiã
erã programulu natiunalistiloru.

Makay a pœunoscutu cã romanii au
dreptu se cœra limb'a, inse dict'a e compœtinte.
Acest'a e programulu, séu mai bine dicendu
votulu magiariloru.

Noi romanii (desi comitele supr. Fauru
dóue dile numai totu autœnticã la protocócele
din congregatiunile mici) si a treia di amu fi
fostu in majoritate, toti la olalta; dar

iesi Maniu cu alta propunere, a motivat'o
cu infocare intru întielesu bunu, si pre urma
la cõda „core se se face reprezentare si se ce-
remu de la ministeriu, adeca — petitiune.“
Asiã Maniu remane consecinte in neconsecintia.
DSA d. Maniu a ruptu din romani pre cei de
partit'a órba alui Fauru, — éra alti romani d.
e. M. prep. L. can. au fostu cu altii de fatia
neci pro neci contra, — si asiã Hatieganistiã
cadiuramu cu limb'a si in Carasiu.

Fauru s'a portatu neutralu sub tóta per-
tractarea. Presupunemu cã a fostu securu de
acestu resultatlu, care nóa romaniloru ni face
rusine si érasu rusine!

Siomcuta-Mare 12 augustu 1867.

(Congregatiunea marcata) decurse
in a 5, 6, si a 7 luncii augustu, cu desbaterea
cestiuniloru politice, relative la administrarea
districtulu. Diu'a d'antania e mai memorabila,
— de óra-ce aci dóua voci, a dlui Vasiliu Bu-
teanu ca proiectoriu si a dlui Andreiu Me-
danu ca partenitoriu au intreruptu legerea Pro-
tocolulu in limb'a magiara; — proieptulu dlui
Buteanu erã ca protocolulu se se duca si in
limb'a romana, cãci nu numai întelegintii i
compœte a-lu întielege, forã si membriloru co-
mitetulu, cari nu sóiu alta limba de catu cea
romanéseca. Acestu proieptu de importantia
mare pentru noi romanii, fu partenitu de dlui
A. Medanu, si de membrii economi. Ilustr. Sa
Capitanulu supremu, provocã pre cei ce voiescu
se întro acestu proieptu in protocolu, se se scóle
si cari-su contra se siéda. Provocarea catra in-
telegintia cu „se ne scolãmu“ nu avù eco in a-
nimele întelegintiei, cari afara de numitii
Domni nu se scolã neci unulu! *)
B. Indrei.

Den cottulu Hunedórei 29 jul./10 aug. 1867.

(F.) *(Decursulu restauratiunei comitu-
tense.)* Astadi s'a finitu reorganisarea comita-
tulu amesuratu ordinatiuniloru ministeriulu
ungurescu. Resultatulu urmœza mai la vale,
premitu cã acestu comitatu e locuitu de 200.000
de romani si 4000 de magiari.

Pe 7 l. c. s'a conchiamatu comitetulu co-
mitatensu, dar inca mai nante cu o di, adeca
in 6 l. c. s'a tînutu conferintia sub presidiulu
Ittei Sale comitelui supremu, la care au luat
parte si magiari si romani, si s'au candidat
pentru posturi barbati den ambele parti.

In 7 l. c. demanetiã la 9 óre comitele
supr. deschise adunarea cu o cuventare magia-
ra, carea apoi s'a cetitu si in limb'a romana de
d. Olteanu. In cea magiara s'a disu magyar ki-
rály, éra in cea romana Imperatulu si Monar-
culu nostru. La acest'a d. Moise Gola observã
ca in locu de Imperatulu se se cetésca regele,
dar respunsera cã „totu atãfa“ (mind egy) *).
Se cetira ordinatiunile ministeriali. Comitele
supremu fece juramentulu. Se propusera adrese
Măiestatiloru pentru cã s'au induratu a se cor-
ná, a restituí constitutiunea, apoi o rogare catra
ministeriu pentru urgerea regularii referintie-
loru Transilvaniei catra Ungariã. Se ceti list'a
candidatoru, dintre cari doi romani si unu ma-
giaru cerura stergerea numeloru loru. Urmã
prandiulu, Ittea Sa si altii radicara toaste, din-
tre romani toastã numai unulu. Dupa médiadi
sub presiedintiã comitelui supr. s'a tînutu o
conferintia de 14 membri (7 romani si 7 un-
guri) desbatendu cari dintre candidati sunt ca-
lificati si demni de posturi, si ca se nu fie gal-
cœva, romanii se voteze pentru magiari si ma-
giarii pentru romani.

In 8 l. c. se aréta list'a candidatiloru sta-
torita de comissiunea mista. Romanii o parte si-
aretau nemultiamirea pentru cã candidatii sunt
putieni fatia cu numerulu locuitoriloru nostri
din comitatu. Se impartu listele, romanii —
dupa parol'a data — votisœza si pentru ma-
giari, dar dintre magiari unii n'au votatu neci
pentru unu romanu. Cetirea voturiloru inspai-
menta pre romani.

In 9 l. c. demanetiã romanii mai apucara
unu picu de voia buna, cãci mai nante se te-
meau cã nu vor avé neci unu dirigatoriu. Ma-
giarii cari capetasera voturi si de la romani,
veniau a face complimente, a laudã caracterulu
romanulu cã s'a tînutu de parola. Óre candu
vom poté si noi laudã portarea loru?!

Comitele supr. aréta cã de la banderia-
listii fosti la încoronatiune au remasu 700 fl.
mondurulu si insielamintele. Atunci n'a potutu
conchiamã comitetulu, fiindu timpulu scurtu,
dar socót'a o preda unei comissiuni spre reve-
dere, si întreba ce se se face cu romasitiile. Se
decise cã mondurulu remane banderialistiloru,
insielamintele se depunu la comitatu, éra de-
spre bani se încinse o desbatere lunga. D. Be-
nedicty propuse a-i întrebuintiã pentru repara-
rea ruinatei cœtati din Huniadóra. D. Makray
parteni propunerea cu adausulu a rogã pe mi-
nisteriu se concœda a face colectiuni in tiera
pentru a reparã cetatea nemoritorulu Hunjadi
Ioanosiu. D. Toth partenoesce propunerea. —
Comitele supr. aréta cã acei bani mare parte
sunt de la poporu, de la romani, deci se se im-
parta in dóue, diumetate se se dee romaniloru,
diumetate se remana la magiari pentru repara-
rea cœtati. — D. invetiatoriu P. Fagarasiu ob-
sœrva cã poporul e gat'a a dá pentru binele
comunu, si va contribuf candu va fi lipsa de
repararea cœtati, acum se póte întrebuintiã ca-
pitalulu la unu scopu mai folositoriu, deci se
se dee scólei din Dobra, care are unu fondu
micu si nu e de ajunsu, e unicã scóla capitala
in totu comitatulu, cã nu sunt gimnãsie séu

*) Noi romanii avemu numai cuvintele „Imperatu“ si
„Domnu“. Se pare cã anticã republica romana,
stergendu regalulu a lucratu a sterge si cuventulu
rege din gur'a poporulu. Acestu cuventu „rege“ e
formatu in timpulu mai nou, si inca neci e „civis
romanus“ in limb'a nóstra, neci nu scimu cu securi-
tate cum e bine romanéseca „rege“ „regu“ (dupa la-
tinia) ori „ceailu“ pre slavia si magiaria si (dupa
unii filologi, basati pre cateva sentintie din Omeru)
grecia, de unde apoi ar fi trecut la romani chiaru
cu acele dreptu cu care a trecut unele cuvinte gre-
cesci si in latinésca, mamã si limbei nóstre. Deci pana
ce o comissiune filologica séu o academia literara
romana nu ni va spune, sub autoritatea ei, termi-
nulu celu mai bunu pentru „rege“, pana atunci a-
cestu cuventu se-lu întrebuintiamu numai acolo unde
defelu nu-lu potemu încunjurã, de aceea se dicemu
„Imperatu“ si „Domnu“. Pre langa alte detoriintie
— dupa modestã nóstra parere — avemu si deto-
rintie limbesticie. In catu e pentru Transilvaniã, in-
susi Măiestatea Sa se tituleza de „mare principe alu
Transilvaniei.“ Red.

alte institute. — D. Makray opune cã e lipsa
de repararea (?) cœtati, care va fi cu timpu
unu institutu spre binele comitatulu întregu,
aici scóla de Dobra n'are d'a face. — Rss. d.
protop. Ioane Ratiu primesce cu placere pare-
rea comitelui supr. si propune ca diumetatea
de suma ce se vine romaniloru, se se dœ la be-
sericã ort. orient. zidinda in Deva. Asta pro-
punero se primesce si comitele dicta la proto-
colu cã diumetate de bani mergu la romani
pentru besericã din Deva, diumetate la magiari
pentru repararea cœtati din Huniadóra. D.
Giorgiu Ciaclanu îndrœpta spressiunea, se nu
se dica: diumetate romaniloru si diumetate ma-
giariloru, ci „diumetate besericiei orient. din
Deva, éra diumetate pentru repararea cœtatei
din Huniadóra,“ — cãci scimu noi cine a fostu
Ioane Huniade.

Dupa médiadi se cetira numele candida-
tiloru esiti cu majoritate de voturi. Venira a-
dresele catra Măiestati, in cari nu se facu neci
o modificare. Éra la rogarea catra ministeriu,
pentru restituirea comitatelor precum au fostu
nante de 1848 si intru întielesulu legiloru din
1848, — luã cuventulu protopopulu Ioane
Ratiu si intr'o cuventare elocinte demustrã cã
in asemene rogare nu culminœza simbolulu
constituíunei, egalitatea si fratiitatea pre care
e basata, de óra-ce nainte de 1848 se scie cine
au avutu dreptu in comitetu, si asiã majoritatea
poporulu acestu oottu ar fi eschisa, deci pro-
pune ca acestu pasagiu se remana cu totulu a-
fara. Propunerea dlui Ratiu se primi, dupa ca-
teva vorbiri din partea magiariloru, între cari
Makray dise între altele: cã Muscalulu numai
de aceea a venit in tiera nóstra ca se nãdu-
siœca libertatea unguresca. D. Ratiu i respunse
incheiandu cã: va sci bine d' Macray cã in
1849 cine au adusu pre Muscalu in tiera.

Totu in acestu actu oatra ministeriu se
vorbesce despre posesiunea teritoriala, lips'a
cartiloru funduale catu proprietarii nu sunt de-
plinu securi in proprietatea loru. Se face alu-
siune la anesarea Transilvaniei. Acum ceru
cuventulu Rss. D. protop. Densusianu aretandu
cã aci întielege uniunea Transilvaniei cu Un-
gariã, si face propunerea se se rógœ minist-
teriulu a grabi regularea relatiuniloru Trniei si
inca „prin conchiamarea unei diete Transilvane.“
Macray respunde cã Măiestatea Sa vre uniunea,
si cã cœstiiunile ce s'ar pertractã in o dieta din
Clusiu, se potu pertractã si la Pesta, cã ablegatii
sunt degiã acolo (?) D. protop. Ioane Ratiu
combina amendóue parerile in un'a: „se se in-
dure regimulu Măies. Sale a face despusetiunile
necesarie ca referintiele Transilvaniei fatia cu
Ungariã se se reguleze catu mai curundu, spre
multiamirea tuturoru natiuniloru din trensã,
pre bas'a dreptatii si a egalitatii, luandu-se in
consideratiune deosebita drepturile si interesele
natiunei romane, carea se afla astadi fórtie in-
grigita fatia cu venitorulu ei celu nesecuru.“
Unguriloru dise: judecati-ve senguri, apoi ju-
decati pre altii, ce ar face magiarii afindu-se
in pusetiunea in care se afla romanii astadi? —
In fine propunerea dlui Ratiu se primi.

Acum veni pre tapetu unu actu frumosu.
D. Domenicu Jordanu intr'o cuventare plina
de amoru pentru binele publicu, aduse la cu-
nosintiã comitetulu cumca in anii trecuti s'a
infintiatu unu fondu din a caruia interesu in
fie care anu la onomasticã Imperatulu se im-
partu daruri seraciloru din fie care comuna. De
la 1861 nu s'a impartitu, si capitalulu cu in-
teresele s'a urcatu preste 10.000 fl. Propune ca
din interesele acestea, in locu d'a se dá seraci-
loru, mai bine se ajute scócele comunale in
cottu, cari au lipse fórtie mari. (Observarele in-
vetiatorulu numitu mai sus a dusu atentiunea
la scóle.) Comitele supr. e de parere cã putienu
va folosí la atate scóle, ci mai bine se se ajuto-
re „unu teneru romanu“ la studeile mai
nalte. D. I. Ciaclanu considerandu relatiunile
confessiunali, propune se se ajutore „doi teneri
de ambele confessiuni“ motivandu cã amórea
ce au romanii unulucatraaltuluu face ca fiindu
numai 100 fl. se se indestuleze unulu cate cu
50 fl. (10.000 fl. n'aduce interese numai de o
suta? Red.)

Protop. Ratiu cuventa despre meritele
Ittei Sale Comitelui supr. care a sacrificatu a-
vere pentru cultura, éra acum'a denou adauge
la cunun'a meriteloru castigandu recunosintiã
romaniloru, deci lu rógœ se aiba in partenire si
caus'a scóleloru comunali, in catu nu s'atinge
autonomiã besericiei de carea e legata scóla.
In asta privintia d. Ratiu in contielegere cu oei
lalti protopopi, se va pune in legatura cu or-
ganele politice. La acest'a din partea roman-
iloru se adusera comitelui supr. vivate. In diu'a

urmatóre ampioatii facura juramentulu, ro-
manii romanéseca éra magiarii magiariesce.

Sub totu decursulu restauratiunii romanii
n'au tînutu neci o conferintia. Éca o cauza
pentru care între atati ampioatii sunt numai
26 romani. Se mai facu multe exceptiuni, asiã
d. Nicola pre care romanii lu doriau fórtie de
jude supremu, are proprietate aici, fu lasatu
din candidatiune, de ce? — D. Horgia jur.
absolutu talentatu, fu lasatu pentru cã n'are a-
vere si nu e nascutu de aici. Asiã dara nasce-
rea si averea se cœca mai multu de catu sci-
intiã?

List'a oficialiloru e:

Judi primari 3: Szilvásy László, Jor-
dán Domokos, Para Antal.

Vice comiti 3 (între cari 2 romani):
Ladislau Olteanu, Georgiu Ciaclanu, Mara
Lörincz.

Protonotariu 1: Kaskantin György.

Vicenotariu 1: Sándor Miklós.

Perceptori 3: Barcsay Sándor, Krasnay
Pál, Kenderesy Farkas.

Archivariu 1: Rigó Gyula.

Judi de cercu 19 (6 romani, 13 un-
guri): Alessandru Crainicu, Alessandru Her-
beiu, Fodor Sandru, Barcsay Bela, Váradi Ber-
talan, Janky Lajos, Benedicty Albert, Lugosy
Ferenz, Petru Damianu, Ludo Dénes, Georgiu
Nandra, Constantinu Apostolu, Barcsay Mi-
klos, Mara György, Apaty István, Pogány
Adám, Badea S., Marcu Vasii, Puiu S.

Jurasori 19 (11 magiari si 8 romani):
Ioane Nemesiu, Petru Daco, Toroczky Ven-
czel, Demetriu Lacatosiu, Sándor Lajos, Marcu
Munteanu, Nicolae Moldovanu, Toaso István,
Iosifu Iechimu, Istvánfi László, Baló István,
Buda Károly, Buda Iósef, Zepa Isacu, Tornya
Giula, Brazovay Lajos, Kenderesy Albert, Puiu
Iosef, Sofronu Costa.

Fisicu 1: Balog Pál, — Ingeneriu:
Lazar Farkas.

Asesori clasa I (1 rom. 2 mag.) pentru
tribunalulu Deve: Dencisoru Péter (fostu ro-
manu) Csonka Ferencz, Lazaru Pipoisu.

Asesori cl. II (3 rom. 3 mag.) Simeone
Piso, Mihály Bela, Kenderesy Mihály, Iosifu
Orbonasiu, Arone Densusianu, Balya Ignatu.

Protoprocuroru: Tóth László. Vicepro-
curoru: Simeone Trifu (romanu). Notariu:
Marku Károly. Judi orfanali: Benedicty Lajos,
Vitan László.

Asesori cl. I pentru trib. din Hatiegu:
Ponori Sándor. Asesori cl. II 5 insi (între
cari 2 rom.): Kenderesy Ignat, Schusnek Nán-
dor, Eperjesi Domokos, Ambrosiu Bersanu, si
Ioane Balasiu.

Protoprocuroru: Antoniu Sanciali (ro-
manu). Viceprocuroru: Tornya Sándor No-
tariu: Iosifu Misia (romanu). — Judi orfanali:
Also Ignatz, Marcu Munteanu jun.

Lentia (Austria) in 1/13 aug. 1867.

Dle Redactoru! Nu de lungu tempu am
cetitulu intr'unu diurnalu nemtiescu cã magia-
ronii vreu se apiece pre slavi in favórea loru,
adeca se-i atitie in contra romaniloru, si éca
cã „Politik“ diariulu celu desperatu din Praga,
cu o falca in ceriu cu alt'a in pamentu, între
alte infricosiari, dice: „romanii vor fi respun-
diatori inca si despre celu mai micu periclu ce
ar aduce dacoromanismulu.“

De unde a luat „Politik“ suspitiunea
de dacoromanismu? De ce „Politik“ nu dice
asiã despre panslavisimu?

Pentru asemene infricãri séu suspitiunãri,
fie de la „Politik“ fie de ori unde, romanii
n'au se se retraga neci de la dreptele preten-
siuni natiunali, neci de la progresulu inceputu
pre carierã literaria. B. l. g. .

Candia.

Despre rescóla din Candia primesce
„Pressu“ ou datulu 3 l. c. urmatóriele:

„Ar fi insielatiune propria, dacia cineva
nu ar observã cã rescolarea candiotiloru este
spre sfersitu. La 30 iuliu sosi Omer Pasia cu 8
nãi la tiermurele de la Aya Roumeli, desbarcã
multe trupe, lasã 5 nãi aci éra cu 3 plecã inde-
retre. Ataculu a supra stremtórei (defilé) ce se
afla la spatele satulu Aya Roumeli s'a inceputu
degiã si turcii naintasera tare. Crestinii numai
putienu li se potura opune; pótesepentru cã neci
unulu dintre conducatoriiloru loru nu erã la loculu
adeveratu. La aceste atacuri se dice cã Cerchessii
cari se lupta între armiã turcésca au facutu
menuni. Treceau ca capriórele peste stancéle

*) D. corespundinte spune Chioraniloru ce e natiuna-
litatea, ce e limb'a si cum nestimarea acestela des-
onoréza astadi pe veri care poporu in Europa. Spa-
tiulu nu ni pœziste a produce in acestu nr. acele
frumosẽ invetiature. R. d.

peste cari neci cei din țiera nu putea se trăca. Intr'aceia Aali Pasia a atacatu intrarea de spre nord-vestu a numitei strimtori de catra Chissamos in direpiunea Omalos, la satulu Samerin. De acosta latre calea este si mai grea. Cu tôte acestea chiar si dintra filo-cleni credu unii că lui Aali Pasia i va succede se impreune trupele cu cele ce vinu de catra médiadi. In casulu acest'a liniele principale de la Chissamos spre Aya Roumeli si de la Canca spre locul principalu Sphachia ar deveni in manile turciloru, era sembrule muntiloru sphachiotici ar fi preste totu ocupatu.

De alta parte érași tocmai se latiesce faim'a prin naigatori: că Coromeos ar fi atacatu pe Resid Pasia carele venia de catra Calierate, in cerculu Rethymnos si l'ar fi respinsu pana la Messaria, facendu-i dauna mare.

Intr'acestea partit'a resculatiloru organizăza in cercurile de confiniu Phthiodes, Curitania si Acarnania atacuri noui pe teritoriulu turcescu. Candu de unadi se predece Chiriacos si alti duci s'au impraschiatu intr' adaveru partisanii loru, dara totusi se sustienu pe la granit'ia, deci este lesne a formă trupa nouă de rescolati.

Sub astfelu de impregiarari perplesitate regimulu grecescu este atatu de mare in catu mai că este silitu a intră ôre-cum in actiune, ca se nu fie de totu datu la o parte. Ministrii, pentru ca se-si pastreze portfoliele pasiescu cu mare incredere, ba chiar in modu belicosu. Din acestu punctu de vedere se deduce si ordonarea rog. care conchiama reservele. Dara instrimtoriile finantiale cu greu voru permite escutarea acestoru mesuri. Cam de odata ministeriulu den fontru a facutu despusetiune ca fie-care familia grecesca din regatu este silita se primésea la sine unu numeru de fugiti candioteni, dupa cum i permite pusetiunea ei.

Majoritatea acestoru fugiti a fostu adusa de nai gregesci pe insulele Poros, Hydra si Spezzia pe cum si pe diferite locuri den Peloponesu. Intre acestea nai francese, rusesi si italianesi au purescu la Sphachia ca se aduca la Pyreu famei, baiati pe cum si voluntari ustaniți si bolnavi, desi numai contra-admiralulu francesu Simonu a primitu atare impoterire din partea lui Omer Pasia si si acest'a numai dupa ce a sustinutu cu energia validit'atale demandatiuniloru in privint'a portariu sale. Spre incheiare dechiară Omer Pasia; „Elu stima drapelulu francesu cu multu mai tare, de catu ca se cugete macar a puscă sup'ra lui.“ Dupa ce admiralulu francesu trecut, se provocă celu rusescu la permissiunea acest'a, data naiei francesé. Anglesii si austriacii pana acuma inca nu au luat parte la acestu faptu filantropicu. De menune, că grecii sunt mai curundu nemultumiti de catu multumiti cu acosta participare a marinei straine.

VARIETATI

— „P. Lloyd“ anuncia: Ministrii ce se mai aflau aici au plecatu la 13 l. c. la Viena ca se tienu unu mare sfatu ministerialu impreuna cu ceia lalti ministri ce se afla in Viena, presiedindu acestui sfatu min. ministru-presied. Andrassy carele va sosí din Ischel anume pentru acelu scopu. — „Hon“ dice: „In o congregatiune a comitatulu Ciongradu veni la desbatero o causa fórte trista. Regimentulu 46-lea in care se inroléza si junii aceluasi comitatu se afla de multu timpu cu garnisón'a in Pola, dreptu pedépsa pentru portarea loru la Königgrätz. — Inse e cunoscutu că in Pola este aerulu fórte stricatosu pentru sanetate, că acolo nu este indatinatu a remané in garnisóna mai multu de catu 3 luni. Deci congregatiunea a decisu in unanimitate se rógé ministeriulu pentru aperrarea tierii ca se stramute de acolo catu mai curundu acestu regimentu.

— *Reuniuni agronomice.* „Agramer Ztg.“ primese corespundintia din Gospic (Croatia) unde se dice că dlu concepistu ministerialu Peiaevič, — care este din partea regimulu trimisu se infintieze atari reuniuni in confiniulu mil. — a sositu de catra confiniulu de Varasdinu in Gospic se intemceze si aici ascemenea reuniune pre cum este si cea din Petrinia a carei statute le publicaramu in „Albina“ mai asta primavéra. Astfelu de reuniuni sunt prè folositórie pentru prosperitatea economiei si merita imbratiasire si imitare generala.

— *Cancelari'a imperiala.* „W. Ztg.“ arata in partea sa oficiala cu dtulu 13 l. c.: „Maj. Sa s'a induratu a concede prin otarirea

prè in. de la 31 iuliu a. e. ca se se face inceptulu pentru organizarea cancelariei imp. carea va stá sub conducerea nemedilocita a cancelariulu imperialu; totodata a denumitu M. Sa de capu alu sectiunei pe dlu consiliariu de curte si ministerialu in ministeriulu casei si a minist. esternu, Leopoldu Federicu de Hofmann.

— *Multiamita publica* aduce subscri-sulu Ilustr. D. Georgiu Mocioni de Foenu, de a caruia ajutoriu se bucura o multime de teneri studinti, pentru că bine voi a-mi dá si mic unu Stipendiu 30 fl. v. a. pe anulu scolasticu 1866/7. In semnu de recunoscentia catra Ilustr. D. se subscrie. Margita-Mare (Banatu) 1 aug. 1867. Ioan Jelebeanu studintu II clasa reala in Versietiu.

— *Poetulu C. Stamati.* Cetimu in fôia din Bucovina: De mai multe luni se afla amicii numerosi ai poetulu Stamati din departare sub durerôs'a impresiune a scrii despre repausarea lui. Astadi, suntem forciti a impartesi cetitoriloru nostri, că chiar in minutulu acest'a aflam cu deplina securitate: cumca ace'a seire trista nu s'au adeveritu. „Lebed'a Besarabici“ nu au cantatu ultimulu seu versu, inca plutesce pe oceanulu poesci sub bolt'a cea senina a cerulu, inca se bucura de lumin'a sórelui. Poetulu C. Stamati nu au moritu. Betranu venerabilu cam de 90 de ani, retrasu in fundulu Besarabici, trasese la frumôs'a sa mosia in mediloculu familiei sale indestulu de sanetosu, desi fórte apesatu de povôr'a aniloru, o vietia mai multu contemplativa de suveniru trecute, de visuri si de sperintie viitóric. Marturu viu alu timpuriloru apuse, alu generatiunii trecute, bardulu caruntu alu Besarabici au remasu sen-guru in vietia intre morminte, — o columna vechia, uitata, parasita, batuta de viscole, in mediloculu ruineloru cadiutu la pământu, care, supusa si ea neinduratei legi a naturei a-di mane la rendulu ei se va oboři. De au strabatutu pana la dlu numeroase foi romane din tôte unghiurile cu necrológele cele simpatice, dúlôse si onoratóric, nu scimu. Din contra avemu cuventu a crede, că nu au aflu de ele. Si bine este; căci ce itiparire ar fi potutu se-i face, a se vedé de viu sie se luni de dile necontenitu prohoditu si cu solemnitate inmormintatu de catra tóta pres'a romana, de catra o lume intréga, si cu o dorero strabatatória si cu recunosceréa cea mai onoratória a meriteloru sale literarie deplansu si regretatu. Este o fatalitate extraordinaria, cum de s'au potutu sustiné o eróre ca acest'a in foile romane de pretutindene mai bine de 6 luni de dile. Fie ea celu putinu dupa credint'a poporulu de bunu auguru. Dorimu din sufletu venerabilulu nostru poetu, ca se se bucare inca pan' la cele mai departate hotare ale vietiei ominesci de lumin'a dilei in deplina sanetate si se se invrednicése a ajunge implinirea visuriloru sale celoru mai scumpe, cari le-au nutritu in inim'a sa ca poetu si ca romanu. G. H.

— *Cum facu turcii parale.* Fof'a nemtiéseca „Milt.-Ztg.“ primese din Bosnia o corespundintia unde i se arata modulu prin care a sciutu ministrulu de finantie alu Turciei se umple cass'a cea góla a statulu. Ministrulu numitei tieri devonise a ceea in perplesitate prin specele extraordinarie cauzate cu ocaziunea caleforiei Sultanulu in Europa, si află numai de catu si medilocu extraordinariu pentru incasarea loru. Acestu medilocu a fostu: o caracterisaro mai inalta a tuturoru dirigatoriiloru civili din Turcia „ad honores“ retienendu pentru ace'a de la fie care persóna salariulu cate pe dône luni. In urmareea acestei mesuri finantiarie deci fie care caimacam (ocarmuitoriu de districtu) primí demnitate de mutassarifu (gubernatoriu); mudir-ulu, (in forma de jude cerc. la noi) de caimacam s. a. In asemenea modu au primitu caractere si dirigatoriile respective; caimacami'a de pana acum'a se numesce mutassarificu; mudirlucu-lu de pana acum: caimacamlicu etc. Dirigatori'a ce mai nainte se numia mudirlucu a încetatutu acum d'a mai esiste ca atare, de óraice oficalii ca mudirani nu forméa dirigatori'a ci numai organe esecutive. In corpulu oficialiloru de la computu (sumasi) primí Tefterdar Effendi, care resiedea in Constantinople, titula de ministru, era celu mai naltu dirigatoriulu din acosta categoria la oficiulu provincialu din Serajevo ce pana aci se numia Muhasebedji, primí tit. de Tefterdar Effendi; Malmudiru-lu (unu sumasiu de la oficiulu minis. deresbou) primí tit. de Muhasebedji, s. a. Acestu castigu extraordinariu alu statulu se urcă si aume numai in Bosnia t. la 7 Mutassarifi, 7 Muhasebedji si 45 caimacam,

socotindu cam a aproximativu salarielu loru pe 3 luni, — pana la 480.300 piastri, éra in imperiulu turcescu face cam 40—50 mil. de piastri; Catra acestea se mai adaugom si sum'a ce va cresce din detragerea salarieleoru pe dône luni a ostasiloru — incependu de la gregariu pana la colonelul, dara fara ca se capete si ei atare titula — si esu specele facute pe caleatoria. — *Generalulu Klapka* a sositu in Pest'a la 14 l. c. dupa cum ni spunc „P. N.“ Din Brusela sosindu elu, s'a retienutu in Viena numai dône óre. Pentru ca se nu succéda ovatiunile ce cu septemani nainte se pregateau in Pesta, a sositu mai nainte de ce se acceptá.

— *Inventiune noua.* Unu ingeneru de la calea ferata de la apusu a inventatu unu aparatu ce in modu mecanicu póte incunoscentia vecinii despre óre care periculu ce s'ar ivi in odaia, facendu larma mare si indelungata, la pedandu totodata la strada bucati de artia pe cari se afla cuvintele: „ajutoriu, scapati-me, lotrii, ucidatori.“ A aflu numitulu ingeneru si unu altu aparatu care nu permite hotiloru se intre in odaia pe furislu. Numele inventatoriulu este Zborowski; a petitiunatu ca se primésea patenta pentru inventiunea sa.

— *Sistare.* Prin unu emis alu ministeriulu internu in contielegere cuministeriulu de resbelu se sistéza §§. 18—21 den legea pentru inrolarea armatei, in virtutea careia se asentau dirigatori, doctóri, profesori, invetiatori si studenti si in puterea ordinatiunei imp. de la 28 decembre 1866, se insirau intre ostasi. Cei asentati in virtutea acestoru paragrafi si ordinatiune suntu deci in deplina libertate pana la alta dispusetiune si nu voru fi chiamati neci se se eserce in arme, neci se face servitiu. Asemenea are se incete continuarea asentarii a categorieloru de susu. Nu se voru face inse pedeco celoru degia asentati ce voiescu de buna voia a servi ca militariu séu a se esercitá.

— *Fatia cu scutirea ce regimulu austriacu o da gidoviloru din Romania obsérva.* „Nar. Listy.“ „Ingrigirea regimulu austriacu de apesarile (?) ce se facu in tieri straine este intr' adaveru mare.“ — Totu numit'a fôia primesece din Viena insciintiare că in consiliulu ministeriale s'ar fi facutu otarire a deshintiá nu numai senatulu imperiale dara si tôte dietele provinciale, delocu dupa ce se voru fi finitu consularile deputatiuniloru de impacatiune.

— *Div'a Maj. Sale a imperatuluu francesiloru* so serbá eri (15 l. c.) in Viena den partea ambasadei francese de aici. In beseric'a de la Sant Ana se celebrá cu mare pompa o liturgia intre 11—1 óra la care luá parte o multime de poporu intro care si multi francesi ce traiescu aici. Asemenea luara parte la liturgia si amb. francesu, ducele de Grammont si toti secretari si dirigatoriile de la ambasada.

△ *Kossuth.* Avemu unu asié numitu „diurnalu politicu si literariu“ care crede că mogie'a, obrasnicia si fatiarnicia potu trece de motive in politica. Totu maestrulu si-cunosce scul'a, si daca acelu diurnalu crede asié, caus'a e că elu in adaveru asié practica politic'a. Conservativu mare intre conservativi si deákistu esageratu intre deákisti, for'a a observá că acést'a e fatiarnicia. Aréta in publicu că si-a schimbatu principiile fora se véda că ast'a e obrasnicia. Are norocirea séu nenorocirea a fi purure de partit'a celui de la putere, fora a bagá de séma că de la o vreme se vede mogie'a. Acelu diurnalu ni imputa că suntemu contra venirei lui Kossuth a casa, si ni descanta pe un-guria: Gyere Kossuth gyere. Dá, noi tienemu aci cu „Pozor“ că pentru natiunalitati Kossuth va fi bine venitu. Si daca tocm'a nu va adoptá programulu natiunalitatiloru, elu ni va ajutá celu putienu a combate majoritatea dictale, care procede cu caus'a nóstra natiunala mai reu de catu cu lucrulu de claca. Éca aci de ce ne-am pronunciatu despre Kossuth. Si daca dsa ar ajunge éra la influintia mare, d. c. ministru de finantie si ni-ar dotá clerulu, dóra nu ni-ar stricá. Apoi acelu diurnalu care a jocatutu atare dantiuri, presupunemu că nu va scuti greutate a mai invetiá unu dantaiu pre care si altmintre l'a sciutu. Éra daca lui K. i-ar veni doru a incepe érași da capo, apoi noi suntemu securi că A. Muresianulu a fostu nu numai poetu ci si filosofu dicendu: Acum candu bratiu-ti ageru in lumu-e cunoscutu, Tu bravule romane mai credi că esti perdutu?

— *Esportu de bucate.* Asociatiunea calci ferate a statulu a facutu contratu cu o societate din Ungaria ca se strapóte 3,500.000 centenarie de grau la Bodenbach. Timpulu de

liferare este atatu de strictu, in catu asociatiunea calci fer. intemplandu-se se intardé, are se platésca pedépsa de 5 fl. v. a. pentru fie-care carutia si pentru fie-care óra.

— *Sinodulu* din Romania capeta cateva proteste pentru că are si episcopi numiti „necanonicie“ de pre tempulu lui Cusa.

— *Tat'a principelui Nicolae de Munte-negru* a moritu.

— *Banca angla-ungara.* In conferint'a de la Ialta eri (14 l. c.) a ministriloru unguresei s'a desbatutu si unu proieptu de statute pentru banca angla-ungara, si rezultatulu desbaterii se dice că e favorabilu.

Responsuri: Dloru P. Gubas la Giula m. si P. Ventila la Giula. Competint'a de abonamentu pe lunele mai-opt. am primit'o; dorint'a vi se va implini. — Dlu Lupascu la Galati, in Romania. Te rogâmu se ni faci cunoscutu fie-care dintre abonatiu trimise de dta. pe catu timpu este abonatu? Inceptulu ab. ni l'ai spusu, dara sferisulu nu; de pe sum'a alaturata nu ne potemu orientá. — Adm.

Concursu.

Pentru suplunerea statiuniloru invetiator-resci:

1. V. Velenceze, impreunata cu salariulu de 160 fl. aust. unu stangenu de lemne si cortelu liberu.

2-a Felcheriu, 40 fl. aust. 12. cubulu de grâu, 3. stangoni lemne, 16. jugere de pamentu si cortelu liberu.

3-a. Alparc, 50 fl. aust. 12. cubule de grâu, 3. stangeni de lemne, $\frac{1}{4}$ sessia de pamentu si cortelu liberu.

4-a. Sititecucu, 40 fl. v. a. 8. cubule de grâu $\frac{1}{2}$ de sessia pamentu, 3. stangini de lemne si cortelu liberu.

5-a. Vecherdu, 50 fl. 15 cubule de grâu, $\frac{1}{4}$ sessia pamentu aratoriulu, 100 snopi de nada, paie de incalditu si cortelu liberu.

Doritorii de a ocupá vre un'a dintre aceste statiuni, va avé recursurile loru cu preporocitele atestate bine adornate, in decursulu aloru 4. septemani de la 1. publicatiune Prèonoratuluu consistoriu Aradanu intitulate, la subscrisulu ale transpune in Oradea-Mare. Datu in Oradea-Mare 17. iuliu 1867.

Simeon Bica m. p.,
protopres. Orad. Mari ca in-spectoru distr. de scóle.
[3—3]

Cursurile din 16 aug. 1867 n. sér'a.

(dupa aretare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumuttele de statu:		
Cele cu 5% in val. aust.	52-60	52-80
„ „ contributivniali	58-70	58-90
„ „ nôue in argint	88-25	88-50
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci) ..	80-50	81-—
Cele natiunali cu 5% (jan.)	67-10	67-30
„ metalice cu 5%	66-60	66-80
„ „ maiu—nov.	59-60	59-80
„ „ $\frac{4}{2}$ %	49-25	49-75
„ „ $\frac{4}{9}$ %	43-75	44-25
„ „ 3%	33-—	33-50
Efepete de loteria:		
Sortile de stat din 1864	78-80	79-—
„ „ 1860/5 in cele intrége ..	86-—	86-20
„ „ „ $\frac{1}{5}$ separata ..	89-25	89-75
„ „ 4% din 1854	74-—	74-50
„ „ din 1839, $\frac{1}{6}$	139-50	140-—
„ banciei de credit	126-50	126-75
„ societ. vapor. dunarene cu 4% ..	84-50	85-50
„ imprum. princ. Eszterházy à 40 fl.	90-—	93-—
„ „ „ Salm à ..	29-—	29-50
„ „ cont. Palfy à ..	24-75	25-25
„ „ princ. Clary à ..	24-—	25-—
„ „ cont. St. Genois à ..	23-—	23-50
„ „ princ. Windschgrätz à 20 ..	17-—	18-—
„ „ cont. Waldstein à ..	18-50	19-50
„ „ „ Keglevich à 10 ..	12-—	12-50
Obligatiuni dessarcinatóre de pamentu:		
Cele din Ungaria	69-—	69-75
„ Banatul tem.	65-—	67-—
„ Bucovina	64-50	65-—
„ Transilvania	64-50	65-—
Actiuni:		
A banciei natiunali	699-—	695-—
„ „ de credit	184-60	184-80
„ „ scont	610-—	612-—
„ „ anglo-austriace	106-50	106-75
A societatei vapor. dunar.	486-—	487-—
„ „ Lloydulu	180-—	182-—
A drumulu ferat de nord.	169-80	170-20
„ „ „ stat	239-60	239-80
„ „ „ apus (Elisabeth) ..	139-25	139-75
„ „ „ sud	189-—	189-50
„ „ „ langa Tisza	147-—	147-—
„ „ „ Lemberg-Czernowitz ..	173-75	174-25
Bani:		
Galbenii imperatesci	5-97	5-98
Napoleon'd'ori	10-02	10-03
Friedrichsd'ori	10-30	10-35
Suverenii engl.	12-57	12-60
Imperialii rusesci	10-28	10-30
Argintulu	122-50	123-—